

Yleisten kirjastojen Finna- tapaaminen

Kirjastojen kuulumiset

Kehityksen ajankohtaiset

Ajankohtaista Finnassa

Serafia Kari, 3.5.2024



FINNA

Moderointiperiaatteet

- Tänä keväänä organisaatioille lähetettiin kysely moderointiperiaatteista, ja pyydettiin kommentoimaan ehdotettuja periaatteita
- Kyselyn pohjalta periaatteita muokattiin, ja ne olisivat nyt potentiaalisesti valmiit käyttöönotettaviksi

- Kyselyyn vastasi 14 henkilöä
- Vastaajat edustivat yleisiä kirjastoja, korkeakoulukirjastoja sekä museoita
- Kyselyssä pyrittiin saamaan tietoa siitä, miten hyvin periaatteita voisi hyödyntää käytännön moderointityössä

Mielipiteitä jakavia periaatteita:

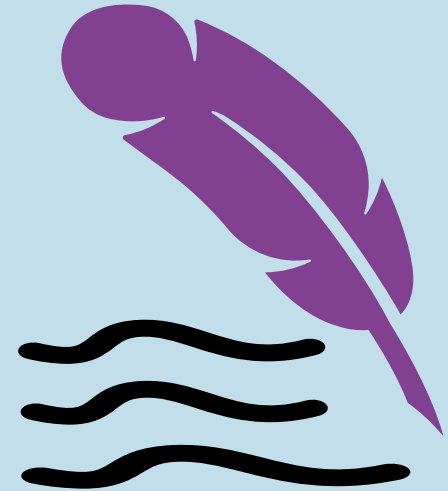
- Mainostaminen Finnassa ei ole luvallista, ja mainoslinkkejä esimerkiksi kommentoijan omaan blogiin ei julkaista
- Kommentin tai arvostelun tulisi liittyä aineistoon eikä esimerkiksi arvioida tekijää
- Siteeraus on luvallista, mutta tekijänoikeudet tulee ottaa huomioon: alkuperäinen tekijä tulee mainita

Mainostaminen koskee kaupallista toimintaa esim. blogikirjoitus sitä ei välttämättä ole. On hyvä olla linkkejä ja lähteitä tiedon varmistamiseen.

Joskus arvostelussa arvioidaan esimerkiksi kirjailijan tuotantoa yleisemmin, esimerkiksi siten, että kirjailija on kehittynyt tai menettänyt taitojaan kirjailijana.
Näkisin tämän sallituksi.

Siteeraus voi olla vaikea tunnistaa, jos kommentin kirjoittaja ei sitä itse suoraan ilmaise.

- Kommenttien perusteella muokattiin ja selkeytettiin periaatteita, sekä lisättiin osa-alueille tarkentavat ja taustoittavat selitetekstit
- Eriytettiin linkkeihin liittyvät periaatteet omaksi teemakseen
- Tällä hetkellä organisaatioilla on ollut vastuu kommenttien ja arvosteluiden moderoinnista, mutta tarkat työkalut ovat puuttuneet: uusien periaatteiden myötä organisaatioilla on helpompi moderoida yhtenäisesti
- Kun periaatteet otetaan käyttöön, muokataan myös käyttäjien kommentointiohjeita, jotta periaatteet olisivat selkeät myös heille



Noudatetaan hyviä tapoja ja lakia, sekä kunnioitetaan muita käyttäjiä.

Seuraavanlaiset kommentit tai arvostelut tulisi moderoinnissa piilottaa:

- Lainvastaiset arvostelut tai kommentit
- Alatyyliset arvostelut tai kommentit
- Asiaan liittymättömät tai hyvän tavan vastaiset arvostelut tai kommentit

Finnan kommentti / arvosteluvälilehti ei tue linkkejä. Kommentteihin ja arvosteluihin ei muodostu klikattavaa linkkiä, ja niiden tietoturvasuutta ei pysty Finnassa automaattisesti tarkistamaan.

Tämän vuoksi linkkien lisääminen ei ole suotavaa. Sen sijaan voi sanallisesti ohjeistaa käyttämiensä lähteiden äärelle.

Seuraavanlaiset kommentit tai arvostelut tulisi moderoinnissa piilottaa:

- Linkkejä sisältävät arvostelut tai kommentit. Arvosteluissa tai kommentteissa ei tulisi olla linkkejä ulkopuolisille sivustoille tietoturvariskien vuoksi.
- Kommentit tai arvostelut, jotka pyrkivät kaupallisessa mielessä ohjaamaan esimerkiksi kommentoijan omaan blogiin tai muuhun palveluun. Mainostaminen Finnassa ei ole luvallista.

Vaikka olisi eri mieltä teoksessa esitetyistä väitteistä tekijän kanssa, **ei hyökätä henkilöä vastaan** kommenteissa ja arvosteluissa. Saa olla myös **epäileväinen tai kriittinen**, mutta kommenttien tulisi pysyä asiallisina.

Finnassa julkaistusta kuva-aineistosta voi tunnistaa tuttuja henkilöitä. Jos kyseessä on **mahdollisesti elossa oleva henkilö, ei-julkisuuden henkilö**, henkilön yksityistietoja ei saa julkisessa palvelussa julkaista.

Seuraavanlaiset kommentit tai arvostelut tulisi moderoinnissa piilottaa:

- Tekijän tai aineistossa muuten esiintyvien henkilöiden sukupuoliin, ikään, syntyperään, kieleen, uskontoon tai muuhun henkilökohtaiseen ominaisuuteen liittyvät loukkaavat kommentit tai arvostelut. Kommentin tai arvostelun tulisi liittyä aineistoon.
- [Arkaluonteisia henkilötietoja](#) tai kenenkään yksityiselämään kuuluvia asioita sisältävät arvostelut tai kommentit. Suojataan muiden yksityisyyttä.
- Mahdollisesti elossa olevan, yksittäisen henkilön nimeävä kommentti tai arvostelu, ellei se tule ilmi aineistosta itsestään tai kyseessä ole tunnettu julkisuuden henkilö.

Pidetään lisäksi kiinni seuraavista periaatteista, jotta kommentti / arvosteluosio olisi käyttötarkoituksensa mukainen.

- Fiktiivisen aineiston, kuten kirjojen ja elokuvien, juonipaljastukset tulisi jättää pois arvosteluista ja kommenteista.
- Kysymykset aineiston tarjoajalle ja käytettävyyssongelmat laitetaan ensisijaisesti niille tarkoitettujen lomakkeiden kautta. tämän tyyppiset kysymykset ja kommentit piilotetaan kommenteista ja arvosteluista.